

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

Megjelölés a hat minden Szerdán, Pénteken és Vasárnapon. Előfizetési díj: 12 forint, postaköltséggel együtt 14 forint. A hat minden Szerdán, Pénteken és Vasárnapon. Előfizetési díj: 12 forint, postaköltséggel együtt 14 forint. A hat minden Szerdán, Pénteken és Vasárnapon. Előfizetési díj: 12 forint, postaköltséggel együtt 14 forint.

SZERKESZTŐ SZÁLLÁS:

Az Óváros, Vízuton, 201. szám alatt.

KÍRDÓ-HÍVATÁL:

A Kírdóhívatás, STEIN Kírdóhívatásának.

Hírdetés minden nap határán egy sor után 7 újból kizárólagos, folytonos hírdetésű díj postaköltséggel. Minden hírdetés 30 napig bírósági díjra jogosult.

A hat anyagi ügyek érdekében a m. előfizető, hírdető, redaktorok és a kizárólagos hírdetők.

Előfizetés

a

„KOLÓZSVÁRI KÖZLÖNYRÉ”

Julius 1-én kezdve új főző kötetekkel, tisztelettel kérik fel érdekes olvasmányok előfizetés megújítására, s bazaros kizárólagos által előfizetők számának gyarapítására.

Lapunk a tapasztalt részvétele vetett bizalmunk folytán továbbra is hetenként háromszor, u. m. vasárnap, szerdán és pénteken fog megjelenni.

Előfizetési díj:

Félévre 6 ft 30 kr.

Évesre 12 ft 15 kr.

Az előfizetők a kizárólagos Stein János könyvkereskedéssel utasítandók, posta vagy magány alkalom utján.

(D) Szemle. Nagykor korunk eseményei, maga a esata, mely most a Mincio tért festi vérel, csak kifejezés azon szellemi harcának, melyet Európa diplomáciai folytat.

A mint már tudjuk, két rendszer állt elő: egyik zászló állított a nemzetiségű érvényesítését vette fel, a másik a történelmi megállapítást, a köcsök által biztosított államrendszer fenntartása mellett lobog, egyik a reform, (7) másik a köcsök legitimizáció mellett vezérel a csatákat. Az erők ha véres csatákat küzdenek is egymással, és definitív döntést még egyiknek se látszanak biztosítani, de az előlapon van megjelölve a hadi szesz, a legújn nyomon habár lassan apránként halad előre diadal.

Es Európa az egészest semlegesnek nézi, a mi által azt tünteti ki, hogy rád nézve az egyik vagy másik kérdés mind csak egy. És ez egy is lehet a nagyobb hatalmak többségének, ki birodalmukban a mostani harcnak mindkét zászlóját egyesítik.

Angolok egy a köcsök által is legitimizált államrendszer fogalmai szerinti területtel bír, de a mely a nemzetiségű terület fogalmának is megfelel; mert az egyesített három angol tartomány egy-egy olvadott nemzetiséggel bír, ha olykor versengésnek is, de egyik töredéknek sincsenek a bírt földön kívül fekvő rokonzenyéi, melyek az felszólalás, szétválasztás egyenértékű. Továbbá ha Európa nemzetiségű rendszerre oszlanék is: egyik nemzeti erő se volna hatalmasabb s az egyesülvényen túlnyomóbb mint a mostani államrendszer szerint az orosz, vagy a német Bund állama. Tehát Angolok az egyensúlyt egy jobb bási-ma se aggasztja, mert a nemzetiségű rendszer szerint a szláv után a német nyelven, s a hasonlított angolok együtt hatalmasabb a szlávnál is. Így Anglia biztosnak érzi saját agra, hogy közömbös lehessen most Spanyolország ha egy állami, de egyensúlyi egy nemzetiség, az s tud rendszer alapján meg remélheti Portugáliát.

Oroszország ha egy állam szláv egy népiás sat. A kérdés természetesen, által csak Törökország, Ausztria és Poroszország, mint muszlim népességű államszerző államok (érdekeltek). Törökország tehetlen, Poroszországának Posen elvételeért kárpótlást adtak a németek császári korának, melyet már Frigyes Vilmos tíz év előtt szláv fejele is tett?

Ez a mostani európai semlegesség megjelölése, ez kulcsa azon szokatlan jelenet megmagyarázásának, hogy Ausztria egy nagy és fontos kérdésnek hogy a tehetetlen jelentékenyebb szövetséges nélkül szlávian a csatákra, hol az események felett jó vagy bad szövetségesnek határoz.

Es még ez is nem a legesetlenebb állás, még terhesebb válnának, ha valamelyik hatalom Ausztria ellen egyenes nyomást gyakorolna. Ezt azonban ekkor egyik se teszi, s egyelőre tekintet van rá és ellenfeleire. A leghatározottabb semlegesség. Hogy Ausztria a mostanai sokkal rosszabb állapotba jöhete, az bizonyos, mert most hadi ereje számban

megfelel ellenfeleknek, két nagy győzelem még mindig csak egy hajszál választott el Ausztria hátrányára, a szerencse pedig változó. Ellenben ha Franciaország mellé nyíltan oda lépne egy hatalmas szövetség: az egyensúly nagyon esnék alá. De ki lehetne azon szövetség? Angolok ha elmozdí az Ausztria hátrányát, de nagy mint szintén germán nem lehetne annak önkényes és feltételes eszközöje. Poroszország habár Ausztria anyai gyengülését nem ellenében a mennyi az ó ráterelőbbé szükséges: de szembe a jövővel mégis érzi magára nézve azon rokonok fontosságát, mely hat millió alig felül meő német népességével, egy 37 millió népességre rugó birodalmat tart össze szupremáciát alatt. Oroszország oda vehetné kardját a mérlegbe; de ez bizonyos kiváltság lenne az egész világára nézve, a mi pedig minálább fölélyes, míg azáltal dicséretileg felépül német is lehetetlenségű létezik. A hatalmak ily sajátosságban vannak e nagy tragédiában egymással szemben elhelyezve, hogy feszült állásuk ellensúlyozza egymás erejét, és ma Ausztrián és a francia-olasz szövetségen kívül egy hatalom se lehet tellegességükre a nélkül, hogy a cselekvő hív, s egy ellenkező érdekű más nagyhatalom miatt, felépülés által magát s még Ausztriát is jobban nevezetessé.

Oly csodás írt Napoleon csakjádika, melyet csak a 19-ik század eszközei létszerűsített. Ezen eszközök által, melyek részint fűsialnak, részint erőlködnek, de melyek ő mind felhasználják, a miatt főként, mert azok mások által ignoráltakat, ezek által ő egy a nagyhatalmától különböző nyomot hagy a történelemben. Először Napoleon fatalista volt: III. Napoleón maga egy föltámadt a katonaság és nagyhatalm és utunkas között. Amaz végzetében bízt merészen s millió kockázatokat rontott keresztül Európán; ezen minden léptét előkészítette, láthatan sokszor a legnagyobb utakon. Erős despotizmus gyűlöltette ezt Franciaországban, s az ezen despotizmus által egyesített s maga iránt közömböslő felkeltetteit Franciaországgal, most Európa egy részének félelme, más részének bárdja a kezéi alatt. Az orosz nép csak tavaly mint chlyonajra szóra bombázt, egyiküket most rohan zászló alá, mint két megszállottjainak házá. De a népek, ki Napoleónba bíznak, két töle várak, a nemek kezdve adták magokat, s a kifejtés magta meg, hogy az, kiből bízunk, jó vagy rossz végzetéket képviseli?

Igen! valamint végzetet az ember nem tudja, nem érti; úgy nem lehet érteni Napoleón politikáját. Fatalista népek, vagy olyak, kiknek sorsak rosszabbra már nem változhatnak, végzetűny tartják az ő szerencsésége csillagát, a mint tartják is ezt már az oroszok s az aldnai tartományok romjain: de ők mind egy végzetes uton haladnak, melynek végpontja jai minőségéről nem biztos senki.

Ezen földi végzetek csak Európa nagyhatalmainak egyetértése urakodhatik, végvárnyának csak az szabhat határ, ha kezébe nagyobb hatalmat nem enged, mint a mennyivel aztán bírassan. És Európa ezt érti, Napoleón szerepelni fog passzívus eszmék jeltvénye alatt, a medőg szoktak érvényét Európa elismeri. S Oroszország ha az európai nagyhatalmak magatartását nézi, még most védelmezőjének jó véget láthatja, de a nagyhatalmak erős gyengykezése egyensúlyi azt is biztosítja, hogy Napoleón egy Caesar vagy Atilla nem lehet. Franciaországát gazdagíthatja erkölcsi diszciplína, nemzetek rokonzenyével, de nem oly territorialis hódításokkal, melyek más nagy nemzetiségek elvesztésénél önállóságot függetlenségét Európában. Híves szándékát Napoleón tagadja is egyébként ha van se volna esélye: legyőz azal meg kélpen.

Egyetértés két Európában és a háború helyhez kötött maradt, Ausztria és a szövetségesek közt s földterületükön folyand le. Hogy melyik rész le a győzelem? még nem lehet tudni. Minden nagy esata a magatani mint a solferínói, még csak ha

sonló veszteség mutatott a két fél közt, s belőlük a mint egy barátság megjegyzése, a legbiztonságosabb haszon a partus szappanyosoké, ki a győzelmi illuminációra mécsket öntöttek.

De ha Európa egyetértő nem lesz, ha egyik vagy másik hatalom neutralitással kilépik, akkor Napoleón sorsa meg van változva, s előtte áll, hogy az oroszokkal egyetértő legyen Európának, vagy a sarmál, nagyobb Atillánál, vagy elhúnyk megára haszná, mint egykor nagyhatalm. Az események földi utra csak a nagyhatalmak, az orosz, porosz és angol közt egyetértés lehet. Ez egyetértés a világ-közletényen alapján fogja egyen a békét állandóssá tenni.

Hadi mozgalmak. — A. H. II. híre: Megorodási látszik azon Fárissan mar 29-ikről jelenlegi egyetértés, hogy az ausztriai erő az Adige folyón csendi halad, melyek által, mint már Baderich 1858-ban tevé. Gy a társai jelölés tudai arija, hogy az Hossz térszernagyának eredeti terve, melynek valóitása most fővezérei intézkedéseitől függ. Mindamellett is nem egyeb ez gymanitál, mindaddig, míg hivatalos közlés erre nézve nem nyertünk, mint azonban természetesen csak az új mozdatok befolytata után nyerhetünk. Egyelőre a solferínói csatára vonatkozó a hivatalos források.

A „Moniteur” a solferínói csatáról következő részletek hoz. Először az ausztriai erő visszavonulását a Mincio mögé egy mozgárvadás, hogy a franciák tal vakmerőségükre csak elcsalogat, mozdatokat módosítással széles mezőt nyitván, s így az utrend által egymástól elkülönített hadseregeket rögtön megtámadná, de a egymond — a császár nagy óvatossága is helyt állt. Ezután a csatát magán következőkéül írja le:

„23. és 24-ike közt éjfélszerevekké, hogy az ausztriai ismét a Mincio mögé visszavonul, hogy a franciák elöl állottak. Az egész víszantelt ellenséges lövészekkel átkelésüket megtagadták; Solferino, San-Cassiano, Cavriana, retentő hadállások, az ausztriaiak által meg voltak szálva, ki, számos tüzérségi támogatással, az összes magaslatokat Valtig élfoglalták. Balszárnyukon, a Volta, Guidizolo és Modale közliskilon, számos hadoszlopok nyomultak elő tüzérséggel és lovassággal, hogy jobb szárnyunkat tulszárnyakkal megkerüljék. Az ellen ellenük Solferino és Peschiera közt telmes erőt állított fel a pannoni kácsi sereg ellen, ki Deszena közel Pözellengőre vonult. Így által a seregök, midn reggeli 5 órakor az 1-ő hadak (Baragay & Hilliers) Solferino előtt a támaszt megkezdte. A magaslatok és a fala elkeseredett harcban elfoglaltak és megszálltak. Ezáltal a 2-ik hadtest (MacMahon), mely az előlnek jobbján állott, jobbra terjeszkedett el, hogy Niel tábornoknál egyesüljön, ki Medolának nyomult. A császár azt vette a parancsnokságot az egész hadsereg fölött; ő llege előre indult a tüzérségeliséggel és tüzérséggel s az l, 2-ik hadtestek közé lépés, hogy San Cassiano előlajja. ... Hogy MacMahon they jógy szárnyát, mely Niel tábornok nagy tölvésiga miatt kissé jenyegve volt, erősítse, ő fellegbe az egész tüzérségeliséggel elküldte neki, valamint az 1. és 2-ik hadtestek közt lovas hadosztályt, melyeknek a 2-ik és 4-ik hadtestek közt hízagot kellett kiépíteni. Canobert tábornoknak parancsa volt, a Mantua tájára várj ausztriaiakat ellenőrizni. Egész nap folyt a harc: és bár lassan, de folytonos rendben és az összes hadtestek bevonulásával meglővők, az ausztriaiak elől. Az első hadtest, mintán Solferino brókba állt, egymással mind elfoglalta a hadállásokat Pozzengolo irányában, csak az éj tartóztálta hat. A tüzérségre San Cassiano és Cavrianaon tartott s megszállta a magaslatokat. Az utóbbi fala nagy harczi kedvvel lőn elfoglalva, a császár személe előtt, ki nagy irányban a tüzérség tüzelését. A 4-ik hadtest (Niel they) lépésről lépésre nyomult elő a mindig több téri irány. A 3-ik órakor történt, hogy ausztriaiak bevonulásukkal fódázást végtak, hatalmas erőfeszítést tettek, a 4-és 2-ik hadtestek közén keskeny betörésre. Elkeseredett harcok folytatták ki, gyalgóság és lovasság volt abban részt, s a lovasság több támasd altal eldöntö e nagy nap sikerét. Ez volt a csata utolsó jelenete. Az ausztriaiak az egész vonalon megkezdék a

